

Tuomioistuin Israelin rikoksille Gazassa ja Palestiinassa

Kun Gazan saarto lopulta puretaan ja ensimmäinen aalto toimittajia, YK:n tutkijoita ja oikeuslääketieteellisiä ryhmiä päästetään sisään, maailma kohtaa tuhon ja inhimillisten menetysten mittakaavan, joka on ennennäkemätön modernissa sodankäynnissä. Jo nyt, rajoitetun pääsyn ja kiistanalaisien lukujen myötä, tuhon ääriviivat ovat hämmästyttäviä. Todellinen tilinteko tulee kuitenkin vasta, kun Gaza avataan.

Verraton tulivoiman keskittymä

Noin **365 km²** alueella – tuskin Detroitin kokoisella ja noin kolmasosa Hiroshimasta – Gaza on kestänyt yhden historian voimakkaimmista pommituksista neliökilometriä kohden. Riippumattomat analyysit viittaavat siihen, että Israel on pudottanut yli **100 000 tonnia räjähteitä** lokakuusta 2023 lähtien. Vertailun vuoksi: Hiroshima, joka tuhoutui yhdellä atomipommilla, absorboi **15 000 tonnin TNT:n** vastaavan energian. Gaza on näin ollen altistunut **kuuden Hiroshiman** tuhovoimalle, puristettuna jo ennestään yhteen maailman tiheimmin asutuista alueista.

Toisen maailmansodan vertailut korostavat äärimmäisyyttä: Dresden (3 900 tonnia), Hampuri (9 000 tonnia) ja Lontoon Blitz (18 000 tonnia) – yhteensä ne jäävät yhä jälkeen siitä, mitä Gaza on kärsinyt. Toisin kuin toisessa maailmansodassa, jossa teolliset ja sotilaalliset kohteet olivat merkittäviä, Gazan pommitukset ovat suurelta osin tuhonneet **asuinrakenteita**. YK arvioi nyt, että lähes **80 prosenttia kaikista rakenteista on vaurioitunut tai tuhoutunut**, mukaan lukien sairaalat, koulut ja vesijärjestelmät. Mikään moderni kaupunkiympäristö ei ole koskaan hajonnut näin täysin.

Miksi kuolleiden laskeminen saarron aikana aliarvioi todellisuutta

Gazan terveysministeriön viralliset kuolonuhrien luvut – jotka nyt ylittävät **62 000** – heijastavat vain niitä ruumiita, jotka on löydetty ja rekisteröity, usein romahtavien sairaaloiden kautta. Ne eivät sisällä laskemattomia: niitä, jotka ovat yhä loukussa raunioiden alla, niitä, jotka kuolivat saavuttamattomilla alueilla, ja niitä, jotka kuolivat nälkään tai hoitamattomiin sairauksiin.

Riippumattomat tieteelliset tutkimukset osoittavat suurempaa todellisuutta. *The Lancet* (2025) käytti capture-recapture-malleja osoittaakseen, että kuolemia aliarvioitiin noin **41 prosentilla** vuoden 2024 puoliväliin mennessä. *Nature*-lehden Gazan kuolleisuusarvio arvioi yli **75 000 väkivaltaista kuolemaa** tammikuuhun 2025 mennessä, sekä **8 500 ei-**

väkivaltaista kuolemaa nälänhädän ja hoidon puutteen vuoksi. Yhdessä nämä viittaavat todelliseen lukuun, joka on jo lähellä **80 000–90 000 henkeä**.

Nälkäkuolemat ovat erityisen järkyttäviä: elokuun 2025 loppuun mennessä YK:n tukemat nälänhätätarkkailijat vahvistivat nälänhädän Pohjois-Gazassa, vähintään **300 nälkäkuolemalla**, mukaan lukien **117 lasta**. Nämä luvut, kuten pommien tonnimäärä, on ymmärrettävä minimiarvoina. Täydellinen tilinteko selviää vasta, kun järjestelmälliset oikeuslääketieteelliset ja epidemiologiset tutkimukset ovat mahdollisia.

Mitä tutkijoita odottaa

Kun rajat lopulta avautuvat, abstraktista tulee konkreettista. Toimittajat dokumentoivat paitsi rauniot myös selviytyjien päivittäisen kamppailun. YK:n lähetystöt alkavat kartoittaa joukkohautoja, tuhoutuneita naapurustoja ja kriittistä infrastruktuuria.

Oikeuslääketieteelliset ryhmät – työskennellen paikka kerrallaan – kaivavat esiin ruumiita, määrittävät kuolinsyitä ja tunnistavat yksilöitä DNA-näytteiden, hammastietojen ja isotooppitestien avulla. Epidemiologit kokoavat kuolleisuusarvioita jäljittääkseen epäsuoria kuolemia nälänhädän, sepsiksen, hoitamattomien haavojen ja tautiepidemioiden vuoksi.

Prosessi tulee olemaan huolellinen. Jokainen pommikuoppa kirjataan, fragmentit luetteloidaan ja yhdistetään tunnettuihin asejärjestelmiin. Jokainen sairaalan raunio arvioidaan hyökkäystietojen ja GPS-koordinaattien perusteella. Jokainen kaivettu haava valokuvataan, luetteloidaan ja liitetään todistuksiin. Kuten Srebrenicassa tai Ruandassa, tulos on vuoria todisteita – visuaalisia, oikeuslääketieteellisiä, todistuksellisia – jotka yhdessä muodostavat kiistattoman rekisterin.

Ottaen huomioon **tuhojen laajuuden** – kymmeniä tuhansia kohteita, yli 100 000 tuhottua rakennetta – tämä ei ole kuukausien, vaan **vuosien** työ. Se huipentuu kattavaan raporttiin, joka sekä kvantifioi menetykset että osoittaa vastuun.

Kohti Palestiinan tuomioistuinta

Tilinteko ei välttämättä pysähdy Gazaan. Heinäkuussa 2024 **Kansainvälinen tuomioistuin** antoi neuvoa, että Israelin siirtokuntaprojekti miehityillä palestiinalaisalueilla on **laiton kansainvälisen oikeuden mukaan** ja asettaa veloitteita valtioille ja YK-järjestelmälle toimia. Tämä lausunto yhdistettynä vahvistettuun nälänhätään ja Gazan tuhoon tarjoaa vahvan oikeudellisen perustan laajemmalle vastuuvollisuusprosessille.

Palestiinan tuomioistuin voitaisiin perustaa **YK:n yleiskokouksen** alaisuuteen, valtuutettuna tutkimaan rikoksia **vuodesta 1948 eteenpäin**, harkinnanvaraisella valtuudella käsitellä **ennen vuotta 1948 olevia mandaattiajan tapauksia**, joissa on selkeä yhteys. Tämä tuomioistuin ei ainoastaan syyttäisi yksilöitä, vaan loisi myös lopullisen historiallisen rekisterin joukkokarkotuksista, joukkomurhista, siirtokuntien laajentumisesta, järjestelmällisestä sotilaallisesta miehityksestä ja ekstraterritoriaalisista operaatioista.

Perustaminen ja integrointi

YK:n yleiskokouksen päätöslauselma

Yleiskokous voisi hyväksyä päätöslauselman **Yhdistyminen rauhan puolesta** -menettelyn kautta, perustaen tuomioistuimen ja pyytäen YK:n pääsihteeriä solmimaan sopimuksen **Palestiinan valtion** kanssa. Precedentejä on olemassa: **Kambodžan erityistuomioistuimet** ja **Syyrian IIIM** perustettiin yleiskokouksen toimilla, kun turvallisuusneuvoston politiikka esti vastuuvollisuuden.

Tutkimushaara

Päätöslauselma perustaisi välittömästi **riippumattoman tutkintamekanismin**, joka on vastuussa todisteiden säilyttämisestä ja tapausten asiakirjojen valmistelusta – estääkseen oikeuden viivästymisen tuomioistuimen perustamisen aikana.

Integraatio ICJ:n ja ICC:n kanssa

- **ICJ:** Etelä-Afrikan nostama **kansanmurhatapaus** tulisi pitää ICJ:ssä, joka käsittelee **valtion vastuuta**. Jos tuomioistuin myöntää korvauksia, yleiskokous voisi valtuuttaa **osan** näistä korvauksista siirtymään **tuomioistuimen hallinnoimaan uhrien rahastoon**, yhdessä vapaaehtoisten lahjoitusten kanssa.
- **ICC:** Tuomioistuin koordinoisi **Kansainvälisen rikostuomioistuimen** kanssa, joka jo käsittelee tapauksia **Netanjahua ja Gallantia** vastaan. ICC keskittyisi meneillään oleviin johtajuustapauksiin, kun taas tuomioistuin käsittelee **historiallisia ja rakenteellisia rikoksia** (Nakba, siirtokunnat, Sabra ja Shatila, toistuvat Gazan sodat).

Arkistointitoiminto

Tuomioistuin ylläpitäisi **keskitettyä todisteiden arkistoa**, harmonisoituna ICC:n ja IIIM:n standardien kanssa, varmistaen, että **rikosten rekisteri säilytetään** tuleville sukupolville ja on saatavilla kansallisille tuomioistuimille yleisen toimivallan nojalla.

Johtopäätös

Kunnes Gaza avataan, maailma elää limbossa tiedon ja todisteiden välissä. Mutta kun pääsy lopulta myönnetään, paljastukset voivat olla niin musertavia, että ne pakottavat tilinteon paitsi Gazan tuhosta myös Palestiinan vuosisataisesta rankaisemattomuuden historiasta.

Kuten Nürnberg ei rajoittunut toisen maailmansodan viimeisiin taisteluihin, vaan määritteli koko hallinnon rikollisuuden, myös **Palestiinan tuomioistuin** voi syntyä: valtuutettuna käsittelemään tapauksia **vuoden 1948 Nakbasta vuoden 2025 Gazaan ja sen jälkeen**.

Tällainen tuomioistuin ei vain tarjoaisi vastuuta, vaan myös määrittelisi historiallisen totuuden: että se, mitä palestiinalaiskansalle tapahtui sukupolvien ajan, ei ollut historian sattuma, vaan rikosten jatkumo, joka rikkoo kansojen lakia.

Liite 1: Palestiinan tuomioistuimen sääntöluonnos (selittävine huomautuksineen)

Artikla 1 - Perustaminen

Teksti: Palestiinan tuomioistuin ("tuomioistuin") perustetaan riippumattomana oikeuselimänä syyttämään henkilöitä, jotka ovat vastuussa vakavista kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien loukkauksista, jotka on tehty Palestiinassa ja siihen liittyvissä ekstraterritoriaalisissa paikoissa **15. toukokuuta 1948 alkaen**, harkinnanvaraisella valtuudella, oikeudellisen luvan jälkeen, tutkia **ennen vuotta 1948 olevia rikoksia** Britannian mandaatin aikana, missä on **selkeä yhteys** konfliktiin ja riittävästi hyväksyttäviä todisteita. **Huomautus:** Vuosi 1948 ankkuroi Nakban ja miehitysaikakauden rikosten alkamisen; harkinnanvarainen toimivalta ennen vuotta 1948 mahdollistaa mandaattiajan salamurhien ja joukkomurhien tutkimisen.

Artikla 2 - Asiallinen toimivalta

Teksti: (a) Sotarikokset; (b) Rikokset ihmisyyttä vastaan; (c) Kansanmurha; (d) Terrorismi, kuten se on määritelty asiaankuuluvissa sopimuksissa ja Palestiinan laissa, kun se on sopusoinnussa kansainvälisten standardien kanssa. **Huomautus:** Kattaa sekä klassiset kansainväliset rikokset että terrorismin siviilejä/diplomaattisia tiloja vastaan, varmistaen, että varhaiset ja myöhemmät rikokset kuuluvat toimivaltaan.

Artikla 3 - Ajallinen ja alueellinen toimivalta

Teksti: 15. toukokuuta 1948 nykypäivään, harkinnanvaraisella valtuudella ennen vuotta 1948. Alueellinen laajuus: Gaza, Länsiranta, Itä-Jerusalem ja ekstraterritoriaaliset teot (esim. Beirut, Kairo, Rooma, Teheran, Damaskos). **Huomautus:** Kattaa sekä miehityksen että ekstraterritoriaaliset operaatiot.

Artikla 4 - Henkilökohtainen toimivalta

Teksti: Keskitytään suurimmasta vastuusta kantaviin henkilöihin: poliittisiin johtajiin, sotilaskomentajiin, esimiehiin. **Huomautus:** Varmistaa puolueettomuuden; koskee kaikkia osapuolia.

Artikla 5 - Koostumus

Teksti: Hybridi-malli: Oikeudenkäynti- ja valitusjaostot, kansainväliset ja palestiinalaiset tuomarit, riippumaton syyttäjä, rekisteri. **Huomautus:** Seuraa ennakkotapauksia kuten Kambodža ja Sierra Leone.

Artikla 6 - Sovellettava laki

Teksti: Geneven sopimukset, Rooman perussääntö, ICJ:n neuvoa-antavat lausunnot, tavanomainen kansainvälinen humanitaarinen oikeus, Palestiinan laki, kun se on sopusoinnussa. **Huomautus:** Integroiti sitovan kansainvälisen oikeuden paikalliseen legitimizeettiin.

Artikla 7 - Syytettyjen oikeudet

Teksti: Oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeet, syyttömyyden olettaus, oikeudellinen edustus, oikeus valitukseen. **Huomautus:** Estää syytökset "voittajien oikeudesta".

Artikla 8 - Uhrit ja korvaukset

Teksti: Uhrit voivat osallistua ja hakea korvauksia. Perustetaan uhrien rahasto vastaanottamaan ICJ:n myöntämiä korvauksia, vapaaehtoisia lahjoituksia ja tuomittujen henkilöiden varoja. **Huomautus:** Yhdistää suoraan valtioiden tason ICJ-tuomiot yksilöllisiin ja yhteisöllisiin korvauksiin.

Artikla 9 - Yhteistyö ja täytäntöönpano

Teksti: Valtioiden on tehtävä yhteistyötä pidätysten, siirtojen ja todisteiden toimittamisen suhteen. Rangaistukset suoritetaan YK:n nimeämässä valtiossa. **Huomautus:** Vaikka yleiskokouksen päätöslauselmat eivät sisällä luvun VII täytäntöönpanoa, laaja legitimizeetti ja sopimukset tuottavat noudattamista.

Artikla 10 - Kesto ja raportointi

Teksti: Tuomioistuin perustetaan 15 vuoden uusiutuvalla mandaatilla. Vuosittaiset raportit yleiskokoukselle; arkistoasiakirjat YK:n säilytyksessä. **Huomautus:** Varmistaa vastuuvollisuuden ja historiallisen säilytyksen.

Liite 2: Alustavat tapaustiedostot (kuvaavia)

Mandaattiaika

- 1924 - Jacob Israël de Haanin salamurha (Jerusalem)
- 1944 - Lord Moynen salamurha (Kairo)
- 1946 - King David -hotellin pommi-isku (Jerusalem)
- 1948 - Deir Yassinin joukkomurha (Jerusalem)
- 1948 - YK:n välittäjän Folke Bernadotten salamurha

Varhainen valtiollisuus

- 1953 - Qibyan joukkomurha
- 1956 - Kafr Qasimin joukkomurha
- 1968 - Beirutin lentokentän hyökkäys

- 1973 - Libyan Arab Airlinesin lennon 114 alasampuminen
- 1982 - Sabran ja Shatilan joukkomurha (osallisuus)

Miehitys ja Gazan sodat

- 2001 - Gazan kansainvälisen lentokentän tuhoaminen
- 2008–09 - Operaatio "Valettu lyijy" (1 166–1 417 palestiinalaista kuoli, suurin osa siviilejä)
- 2014 - "Suojareuna" (2 125+ palestiinalaista kuoli, 1 600+ siviilejä)
- 2023–25 - Gazan sota: pommitukset, nälänhätä, 78 % rakenteiden tuhoaminen, 62 122+ kuolemaa (MoH/YK-peruslinja)

Ekstraterritoriaalinen

- 2024 - Hyökkäys Iranin diplomaattiseen kompleksiin (Damaskos)
- 2024 - Ismail Haniyehin salamurha (Teheran)
- 2025 - Hyökkäys Sana'an kansainväliseen lentokenttään

Nykyajan johtajuustiedostot

- **Benjamin Netanjahu (pääministeri)** - Komentovastuu Gazan sodasta, saarto, nälkäpolitiikka.
- **Joav Gallant (puolustusministeri)** - Suora vastuu saarrosta ja pommituksista.
- **Bezalel Smotrich (valtiovarainministeri)** - Siirtokuntien laajentaminen, yllyttäminen, siirtolaisten väkivallan mahdollistaminen.
- **Itamar Ben Gvir (kansallisen turvallisuuden ministeri)** - Siirtolaisten aseistaminen, syrjivät politiikat, vankien pahoinpitely.

Viitteet

- UNOSAT / OCHA Vahinkoarvio, elokuu 2025 (~78 % rakenteista vaikutettu).
- OCHA Humanitaarinen tilannepäivitys #315, elokuu 2025 (62 122 kuolemaa).
- *The Lancet* (tammikuu 2025): 64 260 arvioitua traumaattista kuolemaa; ~41 % aliarviointi.
- *Nature* (kesäkuu 2025): Gazan kuolleisuusarvio, 75 200 väkivaltaista + 8 540 ei-väkivaltaista kuolemaa.
- IPC Nälänhädän vahvistus, elokuu 2025.
- ICJ:n neuvoo-antava lausunto, 19. heinäkuuta 2024: siirtokuntien laittomuus miehitetyillä palestiinalaisalueilla.
- ICC:n syyttäjän hakemukset pidätysmääräyksistä (toukokuu 2024) ja pidätysmääräykset (marraskuu 2024) Netanjahua, Gallantia ja Hamasin johtajia vastaan.
- YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 71/248 (2016): IIIM Syyrialle.
- YK:n yleiskokouksen päätöslauselma 57/228B (2003): ECCC (Kambodža).